

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової
адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка

Кафедра теорії та методики фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор заочно-педагогічної роботи

[Signature] **М. Боднар**

4» серпня **2024 р.**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИРОБНИЧА (ПЕДАГОГІЧНА) ПРАКТИКА

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта

освітньо-професійна програма Середня освіта (Фізична культура)

Спортивно-масова робота

Кременець, 2024

Голуб В.А., Трифонюк В.М. Виробнича (педагогічна) практика: за спеціальністю 014 Середня освіта, (Фізична культура) за освітньо-професійною програмою **Середня освіта (Фізична культура) Спортивно-масова робота / Голуб В.А., Трифонюк В.М. – Кременець, 2024. – 18 с.**

Розробники:

Голуб В.А., кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання

Трифонюк В.М., керівник виробничої практики академії, старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики фізичного виховання

Протокол № 1 від 1серпня 2024 року

Завідувач кафедри

доц. Голуб В.А.

**Опис виробничої (педагогічної) практики в ЗЗСО та спортивних федерацій,
клубах, державних установах спортивного профілю**

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 18	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура) Кваліфікація: вчитель фізичної культури, організатор спортивно-масової роботи Освітньо-професійна програма Середня освіта (Фізична культура). Спортивно-масова робота Рівень вищої освіти Другий (магістерський)	Семестр	
Загальна кількість годин – 540		2-й	2-й
		6 тижд.	4 тижд.
		3-й	3-й
		6 тижд.	4 тижд.
		540 год.	540 год.
	Вид контролю: залік		

1. Мета виробничої (педагогічної) практики

Практика є частиною системи професійної підготовки спеціалістів з фізичної культури. Вона дає можливість поєднати теоретичні знання, набуті здобувачами вищої освіти під час навчання у ЗВО та їх практичну діяльність з виконанням обов'язків вчителя фізичного виховання у закладах загальної середньої освіти.

Діяльність здобувачів вищої освіти під час проходження практики є аналогом професійної роботи вчителя, адекватна змісту і структурі педагогічної діяльності, організовується в реальних умовах. Вона характеризується тим же розмаїттям стосунків (з учнями, батьками) і функцій, що й діяльність вчителя, тому ця практика повинна ґрунтуватися на професійних знаннях, спиратися на певний теоретичний фундамент.

Основною *метою* практики є:

- підготовка до самостійного і творчого виконання основних професійно-педагогічних функцій вчителя фізичного виховання у реальному освітньому процесі;
- формування професійних і психологічних якостей особистості майбутнього спеціаліста з фізичної культури відповідно до сучасних вимог щодо працівників сфери педагогічної діяльності;
- формування інтересу у здобувачів до обраної професії, забезпечення її конкурентоздатності на ринку праці та мобільності, перспектив її кар'єрного зростання впродовж життя.

2. Передумови для проходження практики:

1. На основі вивчення курсів «Теорія та методика викладання фізичної культури у ЗЗСО», «Інноваційні педагогічні технології в системі фізичного виховання», «Організація та методика спортивно-масової роботи» продовжити ознайомлення магістрів з системою виховної діяльності у закладах загальної середньої освіти, розвинути уміння проведення різноманітних форм виховної роботи.

2. Знання роботи фізіологічних систем організму людини дає

можливість здобувачам вищої освіти спланувати фізичне навантаження на уроках фізичного виховання в період проходження виробничої практики, проведення секційного заняття чи змагання, правильно будувати масові заняття фізичною культурою з метою зміцнення здоров'я та підвищення працездатності.

3. Визначення та запровадження наукових принципів, засобів формування мотиваційних стимулів у різних верств населення до зміцнення здоров'я засобами фізичної культури і спорту, розробка фізкультурно-оздоровчих програм для різних вікових груп населення, запровадження системи соціологічних досліджень серед різних груп населення – всі ці знання для здобувачів вищої освіти дає «Сучасні освітні технології в ЗЗСО», «Теорія та методика викладання фізичної культури у ЗЗСО», «Організація та методика спортивно-масової роботи», які вони використовують для підготовки та проведення уроків фізичного виховання у закладах загальної середньої освіти під час проходження виробничої практики.

3. Загальні, фахові компетентності та програмові результати навчання

ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня, здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу не припустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ЗК 5. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.

ЗК 7. Здатність забезпечити формування фізичної культури особистості учасників навчально-виховного процесу.

ФК 1. Здатність моделювати зміст освітньої діяльності, формувати та розвивати в здобувачів ключові компетентності та уміння та здійснювати інтегроване навчання.

ФК 9. Здатність здійснювати профілактично-просвітницьку роботу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, формування культури здорового та безпечного життя, збереження особистого фізичного та психічного здоров'я, надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.

ФК 10. Здатність планувати та прогнозувати результати освітнього процесу.

ФК 11. Здатність здійснювати об'єктивне та всебічне оцінювання результатів освітньої діяльності та аналізувати її результати.

ФК 12. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі.

ФК 13. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ФК 14. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, а також визначати індивідуальні професійні потреби, умови та ресурси за для систематичного розвитку.

ФК 15. Здатність до здійснення організаційно-управлінських функцій (планування, організації, мотивації та контролю) щодо фізкультурно-оздоровчих, спортивно-масових заходів та оздоровчо-тренувального процесу.

ФК 16. Здатність впроваджувати інноваційні методи, технології та форми у фізкультурно-оздоровчій та спортивно-масовій діяльності.

ПРН 1. Володіти законодавчою базою щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування загальної середньої освіти в Україні. Знати міжнародні та законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку.

ПРН 2. Знати нормативно-правові документи, що регламентують практику роботи закладів освіти, а також напрями діяльності (адміністративна, методична, контролююча, проектна, освітня, виховна, фінансово-господарська тощо) вчителя, директора закладу загальної середньої освіти.

ПРН 4. Визначення напрямку своєї діяльності, її конкретні цілі і завдання на кожному етапі навчальної, виховної роботи і передбачати кінцевий результат;

володіти методами визначення ефективності заходів, спрямованих на підвищення якості навчально-виховної роботи; уміти проектувати власну педагогічну систему у професійній діяльності

ПРН 5. Демонструвати уміння і навички роботи вчителя: надавати методичну допомогу вчителям за всіма напрямками освітніх програм і виховання здобувачів, готувати і проводити різні форми методичної роботи з підвищення кваліфікації: семінари, практикуми, тренінги, консультації та ін. заходи методичного спрямування. Організувати роботу методичної ради закладу загальної середньої освіти.

ПРН 6. Вміти розробляти документацію щодо навчання, виховання та наукової, методичної, організаційної роботи вчителя фізичної культури, інспектора, методиста; вміти аналізувати, узагальнювати і поширювати передовий педагогічний досвід.

ПРН 7. Володіти технікою читання лекцій, проведення семінарських, практичних занять з використанням інтерактивних технологій за освітніми програмами навчання здобувачів за предметним спрямуванням «Середня освіта (Фізична культура)»

ПРН 8. Володіти навичками планування і організації наукових досліджень, збору і обробки даних у галузі фізичної культури і спорту.

ПРН 9. Забезпечувати необхідні передумови щодо формування мотивації до самовдосконалення засобами фізичної культури в здобувачів закладів загальної середньої освіти.

ПРН 10. Вміти ефективно використовувати засоби масових видів спорту, рекреаційних, оздоровчих технологій, туристично-оздоровчої роботи в освітньому процесі та у позанавчальний час.

ПРН 11. Вміти планувати, організувати та проводити фізкультурно-оздоровчу та спортивно-масову роботу в закладах загальної середньої освіти.

ПРН 12. Вміти управляти та контролювати діяльність фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

ПРН 13. Вміти планувати і контролювати фізичне навантаження у

відповідності до вікових, статевих, морфофункціональних та психологічних особливостей здобувачів і рівня їх підготовленості, а також в умовах інклюзивної освіти.

ПРН 14. Вміти використовувати інноваційні освітні технології та технології рухової активності відповідно мотивів і інтересів та національних традицій дітей та молоді.

ПРН 15. Вміти володіти навичками самостійної аналітичної, проектної, навчально-дослідної, навчально-педагогічної діяльності.

ПРН 16. Розробляти заходи та брати участь в організації та проведенні семінарів, конференцій, педагогічних читань, виставок, конкурсів, у розробленні навчально-методичних матеріалів щодо покращення якості роботи та професійної майстерності.

ПРН 17. Здатність до використання етичних і правових норм, що регулюють відносини між людьми, суспільством і довкіллям; нормативних і правових документів у сфері освіти та фізичної культури.

ПРН 18. Здатність до самовдосконалення та навчання впродовж професійної діяльності, системне підвищення кваліфікації

4. Критерії оцінювання результатів практики

Основними вимогами якісного оцінювання виробничої (педагогічної) практики здобувачів є критерії комплексного оцінювання базових освітніх компонентів:

- 1) повнота та якість виконання плану практики;
- 2) ставлення до професійної діяльності (творчий підхід до виконання завдань, прагнення оволодіти професійними вміннями та навичками, рівень активності, самостійності, стиль взаємовідносин);
- 3) повнота та правильність оформлення звітної документації;
- 4) характеристика та оцінка діяльності безпосереднім керівником практики;
- 5) сукупність нових знань, умінь та навичок, отриманих здобувачем вищої освіти під час проходження практики та відображених у звітній

документації.

На захисті методист надає словесну характеристику здобувачу вищої освіти про рішення завдань та сумлінне ставлення до практики.

Відповідно до характеристики методиста, якості оформлення поданих документів, представлення презентації, змістовності відповідей на запитання членів комісії визначається **підсумкова оцінка** діяльності здобувача вищої освіти.

Кількість балів	Критерії оцінювання результатів навчання
90-100	<p>Оцінка «відмінно». Здобувач вищої освіти володіє сучасними методами та інноваційними технологіями для формування професійно важливих фізичних і психофізичних якостей у представників різних спеціальностей та реалізації професійно орієнтованої моделі організації фізичного виховання учнів. Здобувач має системні знання, виявляє здатність приймати творчі рішення, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання, підвищувати рівень умінь і навичок, що дає змогу показувати вправи на рівні вище середньої межі високого нормативу. Вільно володіє програмним матеріалом з фізичної культури ЗЗСО. Уроки та заняття фізичної культури проводить на високому професійному рівні. Документація складена без помилок. Всі вимоги щодо практики виконані у повному обсязі. На захист представлені доповідь та презентація.</p>

82-89	<p>Оцінка «добре». Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з практики, вільно висловлює власні думки, визначає програму особистої пізнавальної діяльності без допомоги викладача, знаходить джерела інформації та використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань виробничої практики. Показує вправи на рівні середньої межі високого нормативу. Володіє програмним матеріалом з фізичної культури ЗЗСО. Уроки та заняття з фізичної культури проводить на середньому рівні. Документація складена у повному обсязі, але допущені незначні помилки у заповненні документів планування. На захист представлені доповідь та презентація.</p>
75-81	<p>Оцінка «добре». Здобувач вищої освіти володіє глибокими, міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях. Виявляє творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної пізнавальної діяльності, знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх при вирішенні поставлених завдань. Вільно володіє спортивною термінологією. Уроки та заняття фізичної культури проводить на достатньому рівні. Документація складена у повному обсязі. На захист представлені доповідь та презентація.</p>
67-74	<p>Оцінка «задовільно». Здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, за допомогою вчителя або викладача може його аналізувати, порівнювати та робити висновки, здатний виконувати технічно правильно вправи під час проведення уроків з фізичної культури, володіє показом на рівні середньої нормативної вимоги. Уроки та заняття з фізичної культури проводить на рівні нижче за середній. Документація складена у повному обсязі з помилками при складанні планів-конспектів. На захист представлені доповідь та презентація.</p>

60-66	<p>Оцінка «задовільно». Здобувач вищої освіти знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворювати його не в повному обсязі. Здобувач вищої освіти здатний дати визначення понять, але допускає помилки. За допомогою викладача може відтворювати його значну частину. Рівень умінь і навичок дає змогу виконувати практичні дії на рівні межі нормативної вимоги. Документація складена не в повному обсязі. Допущені значні помилки у заповненні документів планування. На захист представлені доповідь та презентація.</p>
35-59	<p>Оцінка «незадовільно». Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на дуже низькому рівні елементарного розпізнавання, володіє незначною частиною навчального матеріалу, здійснює зв'язок практики з теорією на дуже низькому рівні або ж за допомогою викладача фізичного виховання. Документація складена не в повному обсязі, допущені значні помилки при її заповненні. Не підготовлена презентація практики.</p>
0-34	<p>Оцінка «незадовільно». Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів. Фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має поверхневі уявлення про об'єкт вивчення, виявляє здатність висловлювати думки на елементарному рівні. Здатен практичний матеріал програми з фізичної культури виконати за допомогою викладача, здійснює зв'язок практики з теорією на низькому рівні. Документація складена не в повному обсязі. Допущені значні помилки у заповненні документів планування. На захист не представлені доповідь та презентація.</p>

Розподіл балів

Поточний контроль			Сума
Оцінка від бази практики	Оцінка від кафедри	Оцінка презентації результатів практики	100
30	45	25	

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, заліку, практики
		90-100
82-89	B	Добре
75-81	C	
67-74	D	Задовільно
60-66	E	
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів практики

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів практики визначено:

1. Бесіду й опитування.
2. Перевірку розробок і матеріалів виробничої практики.
3. Спостереження й аналіз професійної діяльності здобувача.
4. Звіт про проходження практики.
5. Доповідь та презентацію результатів виробничої практики.

6. Організація та керівництво практикою

Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики покладається на ректорат академії. Керівник практики академії – здійснює загальну організацію практики та контроль за її проведенням в академії та підпорядкований ректору або проректору з проректор із навчально-педагогічної роботи (відповідно до рішення керівника навчального закладу). Навчально-методичне керівництво і виконання програм практик забезпечує кафедра теорії

та методики фізичного виховання. До керівництва виробничою практикою здобувачів залучається професорсько-викладацький склад кафедри теорії та методики фізичної виховання.

Методисти практики від кафедри організують процес її проходження здобувачами, надають необхідну документацію, консультації, здійснюють контроль практики, оформлення звітів здобувачами та приймають звітну документацію.

Керівник практики зобов'язаний: забезпечити проведення всіх організаційних заходів перед початком практики, узгодити з базами практики строки та порядок її проходження й обліковий склад здобувачів-практикантів; підготувати проєкт про направлення здобувачів на практику, в якому вказуються: місце проходження практики, прізвище, ім'я, по батькові здобувачів-практикантів, термін практики, дата захисту матеріалів практики, відповідальні методисти; провести інструктаж про порядок проходження практики, ознайомити здобувачів вищої освіти з метою, завданнями, змістом, планом і календарним графіком практики; видати здобувачам-практикантам необхідні документи для проходження практики (направлення, щоденник тощо); ознайомити здобувачів вищої освіти із системою звітності з практики, порядком оформлення матеріалів практики; вести облік проходження практики; брати участь під час захисту матеріалів практики; підготувати письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо її поліпшення та відомість про підсумки практики здобувачів вищої освіти та доповідати про це на засіданні кафедри. Методисти мають такі обов'язки: у тісному контакті з керівником практики забезпечити високу якість її проходження згідно з робочою програмою; контролювати забезпечення нормальних умов праці і побуту здобувачів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки; систематично надавати допомогу здобувачам у вирішенні питань, що виникають під час проходження практики; здійснювати поточний контроль за роботою здобувачів-практикантів і дотриманням ними правил внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії за місцем

проходження практики; повідомляти адміністрацію, перевірити матеріали практики, підготовлені здобувачами за результатами її проходження, та оцінити їх; брати участь у роботі конференції під час захисту звітів про проходження практики тощо.

Права та обов'язки здобувачів-практикантів. Здобувачі-практиканти зобов'язані: до початку практики одержати від керівника практики, методистів робочу програму практики, консультації щодо оформлення всіх необхідних документів; своєчасно прибути на базу практики; у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників; вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії; нести відповідальність за виконану роботу; зібрати та опрацювати матеріали для написання звіту про проходження практики; своєчасно подати звітну документацію та захистити звіт про проходження практики.

7. Вимоги до баз практики

Практика здобувачів вищої освіти проводиться на заздалегідь визначених базах, що забезпечують виконання програми на високому професійному рівні.

Базами практики є: ЗЗСО та спортивні федерації, клуби, державні установи спортивного профілю.

Бази практик обираються на основі високих показників фізичної підготовленості учнів та здобувачів вищої освіти, особистісних якостей і професійної підготовки вчителів фізичного виховання та керівників фізичного виховання, а також за наявності відповідної матеріально-технічної бази.

Здобувачі можуть самостійно, з дозволу кафедри теорії та методики фізичного виховання, підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання. У цьому випадку здобувач вищої освіти повинен подати на розгляд кафедри заяву для проходження практики та подання з базового закладу, в якому адміністрація бази практики гарантуватиме створення необхідних умов для виконання здобувачем програми практики.

Кожен вид практики триває 6 тижнів. Протягом першого тижня здобувач

знайомляться з організаційною, навчально-методичною, спортивною і фізкультурно-оздоровчою та виховною роботою закладу. Перше заняття здобувачі спостерігають і виступають в ролі помічника, а з другого тижня – проводять самостійно. Починаючи з другого тижня виробничої практики здобувачі проводять заняття за розкладом, наперед готуючи плани-конспекти та іншу документацію. Кожен здобувач-практикант прикріплюється до одного класу. Вся звітна документація ведеться відповідно до групи.

8.Вимоги до змісту практик

Підготовка до проходження практик студентами проводиться заздалегідь. Проведенню практик передують заходи: складаються списки ЗЗСО та спортивні федерації, клуби, державні установи спортивного профілю, де планується проходження практик, відношення до керівників із проханням прийняти. Здобувачі на практику, узгоджується термін проходження практик, розробляються атестаційні листи на кожного здобувача. За кожним закладом закріплюється методист з фаху, який надає здобувачу допомогу методичного характеру, організаційного характеру, контролює хід практики. До початку практики проводиться настановча конференція.

9.Перелік залікової документації з виробничої педагогічної практики у ЗЗСО, спортивних федерація, клубах, державних установах спортивного профілю (6 тижнів, II семестр)

За час практики у школі здобувач повинен:

1. Відвідати 6 уроків з фізичного виховання, написати аналіз спостережень;
2. Розробити розгорнуті плани-конспекти та провести:
  - 12 уроків фізичного виховання у 5-11 класах, 6 – залікових;
  - 2 секційних заняття, з них 1 – заліковий;
  - 2 позакласних заходи з фаху з них 1 – заліковий;
3. Провести 2 спортивно-масових заходи, 1 – заліковий;
4. Вивчити психологічні, вікові та індивідуальні особливості учнів закріпленого класу, написати психолого-педагогічні характеристики на учня.

Після закінчення практики здобувач вищої освіти повинен здати таку документацію:

1. Щоденник педагогічної практики з індивідуальним планом, обліком роботи, звітом, характеристикою роботи практиканта з оцінкою, з підписом і печаткою;
2. Конспекти уроків, спортивно-масових та позакласних заходів, секційних занять (з наочним матеріалом);
3. Психолого-педагогічні характеристики на учня.

10. Перелік залікової документації з виробничої педагогічної практики у ЗЗСО, спортивних федерація, клубах, державних установах спортивного профілю

(6 тижнів, III семестр)

За час виробничої (педагогічної) практики здобувач повинен:

1. Відвідати 6 уроків з фізичного виховання, написати аналіз спостережень;
2. Розробити розгорнуті плани-конспекти та провести:
  - 12 уроків фізичного виховання у 9-11 класах, 6 – залікових;
  - 2 секційних заняття, з них 1 – заліковий;
  - 2 виховних заходи, з них 1 – заліковий;
3. Провести 2 спортивно-масових заходи, 1 – заліковий;
4. Вивчити психологічні, вікові та індивідуальні особливості учнів закріпленого класу, написати психолого-педагогічну характеристику на клас.

Після закінчення практики здобувач повинен здати таку документацію:

1. Щоденник педагогічної практики з індивідуальним планом, обліком роботи, звітом, характеристикою роботи практиканта з оцінкою, з підписом і печаткою;
2. Конспекти уроків, спортивно-масових та позакласних заходів, секційних занять (з наочним матеріалом)
3. Психолого-педагогічну характеристику на клас.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ареф'єв В.Г., Єдинак Г.А. Фізична культура в школі (молодому спеціалісту) : навчальний посібник для студ.навч. закл. 2-е вид. перероб. і доп. Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2001. 384 с.
2. Гозак С.В., Станкевич Т.В. Метод комплексної гігієнічної оцінки уроку фізичної культури у загальноосвітніх навчальних закладах. МОЗ України. Український центр наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи. № 17- 2011
3. Дуткевич Т.В., Конькова Т.І., Римар Л.М., Федорчук Е.І. Навчально-педагогічна практика студентів: програма і методичні рекомендації, К.-П. 2008.
4. Закон України. Про освіту. Відомості Верховної Ради України. 2017 р., стаття 380
5. Закон України. Про фізичну культуру та спорт. Відомості Верховної Ради України . 1994 р., № 14, стаття 80.
6. Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/
7. Концепція Нової української школи. <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
8. Навчальні програми з фізичної культури http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/692/educational_programs/
9. Наказ Міністерства освіти і науки України, 2009 № 518/674. Про забезпечення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням учнів у загальноосвітніх навчальних закладах. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0772-09#Text>
10. Наказ Міністерства освіти і науки України, 2010. № 521. Про затвердження Правил безпеки під час проведення занять з фізичної культури і спорту в загальноосвітніх навчальних закладах. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0651-10#Text>
11. Наказ МОН України № 486 від 21.07.2003 р. «Про систему організації фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних та позашкільних навчальних закладів». Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0903-03>
12. Нова Українська школа - <https://nus.org.ua>
13. Нова Українська школа. Концептуальні засади - <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
14. Постанова Кабінету Міністрів України. Стратегія розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року. 2020. №1089. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-п>
15. Рекомендації Європейського Парламенту та Ради Європи щодо формування ключових компетентностей освіти впродовж життя https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_975#Text
16. Рекомендації щодо стратегічного розвитку фізичного виховання та спортивної підготовки серед учнівської молоді на період до 2025 року <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0194729-21#Text1>
17. Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В. Виробнича (педагогічна) практика студентів факультету фізичної культури на базі загальноосвітніх навчальних закладів (в умовах

кредитно-модульної системи навчання) К.-П.: Аксіома, 2010. 120 с.

18. Солопчук М.С., Боднар А.О., Бесарабчук Г.В., Солопчук Д.М. Теорія фізичного виховання: опорні таблиці : навчально-методичний посібник Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 148 с.

19. Технології організації рухової діяльності: навчально-методичний посібник [колектив авторів] [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. Об'єм даних 9,7 Мб. Обл.-вид. арк. 9,4.

20. Courséра — технологічна компанія, що працює в галузі освіти <https://coursera.org>

21. Prometheus — український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів, <https://prometheus.org.ua>